

TOM CLANCY

met MARK GREANEY

IN HET
VIZIER

A.W. Bruna Uitgevers

1

De Russen noemen hun Kamov-50-gevechtshelikopter *Chernaya Akula*: Black Shark of Zwarte Haai. Een bijzonder toepasselijke naam, want hij is slank en snel, verraderlijk en wendbaar, en – het belangrijkste – hij kan zijn prooi uiterst efficiënt vermoorden.

Uit een mistbank doken twee Black Sharks op met een snelheid van tweehonderd knopen en gedoofde lichten. Ze vlogen in een strakke formatie op nog geen tien meter boven de keiharde bodem van het dal door de maanloze nacht – NOE, *nap-of-the-earth*, vlak boven de grond – en volgden een droge rivierbedding, dertig kilometer ten noordwesten van Argvani, het dichtstbijzijnde grote dorp in het westen van Dagestan.

De contrarotors van de KA-50's sneden door de ijle berglucht. Deze rotors hebben een gemeenschappelijke as, een uniek systeem dat vele voordelen biedt. De heli heeft geen staartrotor nodig waardoor er meer motorvermogen voor de voortstuwing kan worden gebruikt en hij dus sneller is. Bovendien is hij minder gevoelig voor grond-luchtwapens, omdat er één punt minder is waar een schot een verwoestend defect kan veroorzaken. Dankzij deze eigenschap plus nog een paar andere bijzondere kenmerken, zoals een zelfdichtende brandstoftank en een vliegromp die gedeeltelijk van composietmateriaal zoals kevlar is gemaakt, is de Black Shark een uitzonderlijk robuust gevechtswapen. De KA-50 is niet alleen sterk, maar ook dodelijk.

De beide heli's waren onderweg naar hun doelwit in de Russische noordelijke Kaukasus en hadden een volledige lading lucht-grondmunitie bij zich: elke helikopter was voorzien van uitwendige containers (*Pods*) op de romp met respectievelijk een 30mm kanon met 450 kogels en 40 ongeleide 80mm raketten. Daarnaast waren er nog twee lanceersystemen met daaraan in totaal een dozijn AT-16 anti-tankraketten.

Het waren allebei KA-50N's, waarbij de N staat voor *nochny*, nacht; de speciale nachtversie van deze helikopter, en dus zwart. Toen ze al heel dicht bij hun doel waren, was het alleen te danken aan de nachtzichtapparatuur van de vliegers, hun navigatiesysteem 'ABRIS', een zogenaamd 'Advanced Moving Map Display' en hun FLIR (Forward-Loo-

king Infrared Radar) dat de heli's niet tegen elkaar, tegen de steile rotswanden aan weerszijden van het dal of tegen de glooiende heuvels botsten.

De vlieger van de voorste helikopter controleerde de vliegtijd tot het doel en zei daarna in de microfoon van zijn headset: '*Semi minute* – Zeven minuten.'

'*Ponial* – Begrepen,' zei de vlieger van de Black Shark achter hem.

In het dorp dat over zeven minuten in brand zou staan, kraaiden de hanen.

Daar, in een schuur in het groepje gebouwen dat tegen de rotsachtige heuvelhelling was gebouwd, lag Israpil Nabiyeu onder een wollen deken op een bed van stro. Hij probeerde te slapen, begroef zijn gezicht in zijn jas en sloeg zijn armen stevig over elkaar rondom de uitrusting die aan zijn bovenlichaam was bevestigd. Zijn dikke baard isoleerde zijn wangen, maar het puntje van zijn neus tintelde van de kou. Zijn handschoenen hielden zijn vingers warm, maar de koude luchtstroom die door de stal trok, blies tot aan zijn ellebogen in zijn mouwen.

Nabiyeu kwam uit de stad Makhachkala aan de Kaspische Zee. Hij had al in ontelbare schuren, tenten en modderpoelen in de openlucht geslapen, maar hij was opgegroeid in een betonnen flatgebouw met elektriciteit, stromend water, sanitair en televisie, en die gemakken miste hij nu wel. Toch klaagde hij niet hardop, want hij wist dat deze tocht noodzakelijk was. Het hoorde bij zijn werk om deze rondes te maken en zijn troepen elke paar maanden te bezoeken, of hij dat nu leuk vond of niet.

Hij leed tenminste niet alleen. Nabiyeu ging namelijk nergens alleen naartoe. Vijf leden van zijn beveiligingsteam lagen bij hem in de koude schuur. Het was er pikdonker, maar hij hoorde hun gesnurk en rook hun lichamen en de smeerolie van hun kalasjnikov-aanvalsgeweren. De andere vijf mannen die hem vanuit Makhachkala hadden begeleid, stonden buiten op wacht, samen met de halve plaatselijke politiemacht: alle mannen waren wakker, hadden hun wapen op schoot en een pot hete thee binnen handbereik.

Israpil had zijn geweer vlak bij zijn provisorische bed gelegd, omdat het zijn laatste verdedigingsmiddel was. Het was een AK-74U, de verkorte versie van de eerbiedwaardige maar effectieve kalasjnikov. Hij rolde op zijn zij, zodat hij met zijn rug naar de koude luchtstroom lag, en stak zijn hand uit. Hij legde zijn gehandschoende hand op de plastic greep en trok het wapen naar zich toe. Even bleef hij onrustig liggen, maar rolde toen op zijn rug. Met zijn laarzen aan zijn voeten, zijn ge-

weerriem om zijn middel en zijn borstharnas met patronen aan zijn bovenlichaam bevestigd, was het verdomde moeilijk een gemakkelijke houding te vinden.

Het kwam niet alleen door de ongemakken van de schuur en zijn uitrusting dat hij wakker bleef. Nee, hij kon niet slapen door zijn knagende, constante vrees voor een aanval.

Israpil wist heel goed dat hij een belangrijk doelwit was voor de Russen, want hij wist wat ze over hem zeiden: hij was de toekomst van het verzet, de toekomst van zijn volk. Niet alleen de toekomst van een islamitisch Dagestan, maar de toekomst van een islamitisch kalifaat in de Kaukasus.

Nabiyev was een *top-priority target* voor Moskou, omdat hij bijna zijn hele leven tegen hen had gevochten, al sinds zijn elfde. In 1993, toen hij nog maar vijftien was, had hij voor het eerst een Rus gedood, in Nagorno-Karabakh. Sindsdien had hij heel veel Russen gedood, in Grozny, in Tbilisi, in Tskhinvali en in Makhachkala.

Hij was nog geen vijfendertig, maar nu al aanvoerder van de Dagestaanse islamitische terreurbeweging Jamaat Shariat. Hij gaf leiding aan de strijders van de Kaspische Zee in het oosten tot Tsjetsjenië, Georgië en Ossetië in het westen, die allemaal hetzelfde doel nastreefden: het verdrijven van de indringers en het establishment van de sharia.

En *inshallah* – als God het wil – zou Israpil Nabiyev binnenkort alle organisaties van de Kaukasus verenigen en zijn droom zien uitkomen.

Zoals de Russen zeiden, hij wás de toekomst van het verzet.

Dat wisten zijn eigen mensen ook en dat maakte zijn moeilijke leven gemakkelijker. De tien soldaten van zijn beveiligingsteam, evenals de dertien militanten van de plaatselijke Argvani-cel, zouden stuk voor stuk vol trots hun leven geven voor Israpil.

Hij draaide zich nog eens om, met zijn wapen in de hand, om zijn lichaam tegen de tocht te beschermen. Hij trok de wollen deken over zijn schouders en haalde het strootje uit zijn baard dat uit de deken prikte.

Nou ja, dacht hij, ik hoop maar dat geen van mijn mannen voor het ochtendgloren zijn leven hoeft te geven.

Israpil Nabiyev viel in het donker in slaap toen een haan op de heuvel iets boven het dorp begon te kraaien.

Het hanengekraai onderbrak het radiobericht van de Rus die een paar meter bij de vogel vandaan in het gras lag. Hij wachtte nog even tot de haan een derde keer had gekraaid en bracht daarna zijn mond weer naar de radio die aan zijn borstharnas was bevestigd: ‘Alpha aan Overwatch. We zien jullie en geven jullie locatie over één minuut door.’

■ DAGESTAANS DORP

Weiland

Veekraal

Voeder-
schuur

Huis

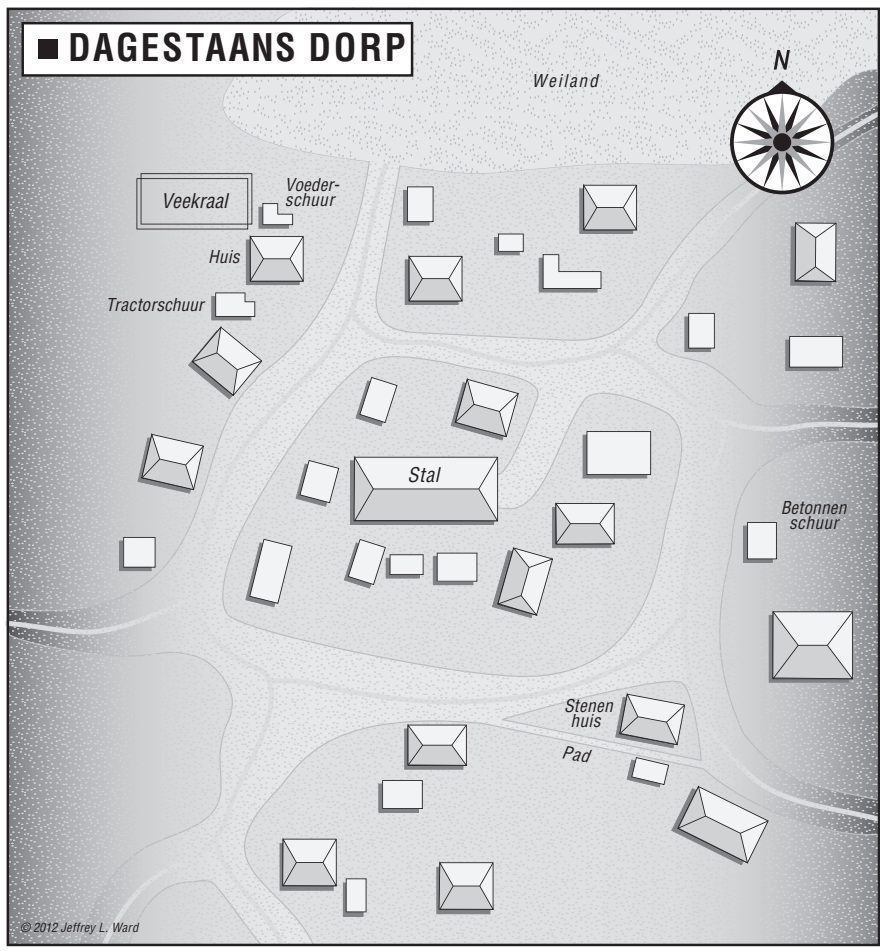
Tractorschuur

Stal

Betonnen
schuur

Stenen
huis

Pad

Er kwam geen reactie. De beide scherpschutters van het Overwatch-team waren gedwongen geweest de betonnen schuur op minder dan tien meter te naderen om het doelwit, nog eens honderd meter verderop, in het vizier te krijgen. Zo dicht bij de vijand zouden ze niet praten, zelfs niet fluisteren. De verkenner drukte twee keer op de zenderknop, wat een paar klikjes veroorzaakte waarmee hij bevestigde dat hij Alpha's boodschap via zijn oortje had ontvangen.

De acht mannen die zich boven de verkenner bevonden, hoger op de steile helling, hoorden de twee klikjes en kropen langzaam naar het doelwit toe.

Deze acht mannen en de beide scherpschutters behoorden tot de troepen van het Russische Federal'naya Sluzhba Bezopasnosti (FSB), de Russische Federale Veiligheidsdienst, die deel uitmaakte van het Alpha Directoraat van het Centrum voor Speciale Operaties van de FSB. Het Alpha-team was dé elitegroep van de Russische Spetsnaz-units en expert in antiterroristische operaties, het bevrijden van gijzelaars, aanvallen op steden en allerlei vechtsporten.

Alle mannen in dit team waren bovendien alpinisten, ze hadden zelfs meer bergervaring dan ze voor deze aanval nodig hadden. De bergtoppen achter hen, naar het noorden, waren veel hoger dan de heuvels van dit dal.

Maar dankzij hun uitgebreide opleiding waren ze echt ideaal voor deze missie: hun ervaring met vuurwapens, steekwapens, man-tegen-mangevechten en explosieven. Het Alpha-team bestond uit keiharde, exclusieve moordenaars die zich muisstil konden verplaatsen en geheime operaties konden uitvoeren.

De Russen waren langzaam dichterbij gekropen, met al hun zintuigen gespist, ondanks de ongemakken die hun lichamen onderweg moesten verdragen. De infiltratie was clean verlopen; gedurende de zes uur die ze nodig hadden gehad om hun doelwit te bereiken, hadden ze niets anders geroken dan bos en niets anders gezien dan dieren: koeien die stonden te slapen of in de onbewaakte weilanden graasden, vossen die het struikgewas in en uit dartelden en zelfs steenbokken op de steile, rotsachtige bergpassen.

Het Alpha-team was niet onbekend met Dagestan, maar ze waren vaker ingezet in het nabijgelegen Tsjetsjenië. Daar waren immers meer terroristen die gedood moesten worden dan in Dagestan, hoewel de Jamaat Shariat hun best leken te doen op gelijke voet te komen met hun moslimbroeders in het westen. Tsjetsjenië had meer bergen en bossen, terwijl de belangrijkste conflictzones van Dagestan juist stedelijker waren. Deze locatie, het sluitstuk van deze nacht, was anders: beboste,

rotsachtige heuvels rondom een groepje gebouwen die onderling waren verbonden door onverharde wegen; elke weg had in het midden een geul om het regenwater af te voeren naar de rivier.

De soldaten hadden hun driedaagse bepakking een kilometer eerder afgelegd; ze hadden alles achtergelaten behalve hun wapens. Nu verplaatsten ze zich onopvallend; ze kropen over het weiland iets boven het dorp en vervolgens in groepjes van twee door een omheinde kraal. Aan de rand van het dorp passeerden ze hun scherpschutters-team en liepen daarna snel tussen de gebouwen door: een voeder-schuur, een buiten-wc, een eengezinswoning en een bakstenen tractorschuur met een golfplaten dak. Onderweg keken de mannen door hun nachtzichtapparatuur naar elk hoekje, elk pad en elk donker raam.

Ze hadden een AK-105-geweer bij zich en honderden extra 5,45 x 39mm patronen in een onopvallend borstharnas waarmee ze plat op de grond konden liggen, onzichtbaar voor een wachtpost en onbereikbaar voor vijandelijk vuur. Hun groene kleren en kogelvrije vesten waren met modder besmeurd, zaten onder de grasvlekken en waren nat van de gesmolten sneeuw en hun eigen zweet, zelfs hier buiten in de kou.

Aan hun riem hing een holster met een .40-kaliber pistool, de Russische Varjag MP-445. Een paar mannen hadden bovendien een .22-kaliber pistool met geluiddemper waarmee ze waakhonden met één schot in de kop tot zwijgen konden brengen.

Ze hadden de locatie van hun doelwit gevonden en zagen voor de schuur iets bewegen: wachtposten. In de nabijgelegen gebouwen zouden zich nog meer mannen bevinden; sommigen waren misschien wakker, maar zo vroeg in de ochtend zouden ze niet erg alert zijn.

De Russen kropen in een wijde cirkel om hun doel heen. Met hun geweer op hun armen kropen ze een minuut op hun ellebogen en vervolgens twee minuten op handen en knieën. Een ezel balkte, een hond blafte, een geit blaatte; geen bijzondere geluiden op een vroege ochtend in een boerendorp. Ten slotte liepen de acht soldaten naar de achterkant van het gebouw en dekten in vier groepjes van twee het van tevoren afgesproken schootsveld met hun Russische geweren; elk wapen was voorzien van een Amerikaans EOTech holografisch laservizier. De mannen tuurden aandachtig naar het rode stipje of eigenlijk naar de plaats op een raam, deur of steeg die door het rode laser dradenkruis werd bedekt.

Pas op dat moment, en geen seconde eerder, fluisterde de teamleider in zijn radio: 'In positie.'

Als dit een gewone aanval op een terroristische schuilplaats was geweest, zou Alpha in grote gepantserde troepentransportwagens of helikopters zijn gearriveerd en zouden vliegtuigen raketten op het dorp hebben afgeschoten, terwijl de leden van Alpha uit hun transportwagens sprongen of zich vanuit hun vrachthelikopters op de grond lieten zakken.

Maar dit was geen gewone aanval. Ze hadden opdracht gekregen hun doelwit zo mogelijk levend gevangen te nemen.

Spionnen van de FSB zeiden dat de man die ze te pakken wilden nemen op de hoogte was van de namen, verblijfplaatsen en connecties van vrijwel alle jihad-leiders in Dagestan, Tsjetsjenië en Ingoesjetië. Als ze hem oppakten en deze waardevolle informatie uit hem konden krijgen, kon de FSB de islamitische zaak een doodsteek toebrengen.

De acht mannen in het donker, 25 meter van de achterkant van het doelgebouw, vormden de dekking. De aanvallers waren onderweg, ook te voet; ze kwamen vanuit het westen en liepen langs de rand van het dal. De aanvallers zouden, als de realiteit ook maar enigszins op het operatieplan leek, het doelwit in de val drijven die aan de achterkant van de schuur was opgezet.

Het operatieplan zag er goed uit, vond het Alpha-team, en was gebaseerd op kennis van militante manoeuvres hier in de Kaukasus. De leiding zou ervandoor gaan als ze door een grotere groep in de val werden gelokt. Niet omdat de Dagestanen en de Tsjetsjenen lafaards waren – integendeel, zij waren juist heel moedig – maar hun leiders waren belangrijk voor hen. Het voetvolk zou de aanvallers bezighouden en de bijgebouwen en de met zandzakken versterkte bunkers bemannen. Van daaruit zou één man met één wapen een compleet aanvalsteam kunnen tegenhouden gedurende de tijd die de leider en zijn bewakingsteam nodig hadden om de ondoordringbare bergen in te vluchten die ze waarschijnlijk even goed kenden als de contouren van het lichaam van hun minnares.

Dus bleven de acht mannen van het Spetsnaz-dekkingsteam wachten, hielden hun ademhaling en het kloppen van hun hart onder controle, en bereidden zich erop voor dat ze één man gevangen zouden nemen.

In het buitenzakje van hun kogelvrije vest had elke deelnemer aan de missie een beige gelamineerd kaartje met een foto van Israpil Nabiyejev.

Als je door deze Russische Special Forces gevangen werd genomen en je gezicht kwam overeen met de foto van de man die ze zochten, dan bevond je je niet in een benijdenswaardige positie.

Maar als je door deze Russische Special Forces gevangen werd geno-

men en je gezicht kwam níét overeen met de foto van de man die ze zochten, dan bevond je je helemáál niet in een benijdenswaardige positie. Deze Russen waren namelijk van plan om maar één man levend uit dit dorp te halen.

2

De honden reageerden het eerst; na een grauw van een grote Kaukasi-sche herdershond vielen alle andere dieren in het dorp in. Ze hadden niet gereageerd op de geur van de Russen, omdat de Spetsnaz-mannen hun geuren maskeerden met chemicaliën en met zilver gevoerd ondergoed dat hun lichaamsgeur tegenhield. Nee, de honden voelden beweging en begonnen met zoveel tegelijk te blaffen dat hen het lot van een kogel werd bespaard.

De Dagestaanse wachtposten voor de schuur keken om zich heen, een paar schenen verveeld met hun zaklamp in het rond en eentje schreeuwde tegen de honden dat ze hun bek moesten houden. Maar toen het geblaf aanhield en een paar dieren begonnen te huilen, stonden de wachtposten op en zetten hun geweer aan hun schouder.

Toen pas was in het dal het geluid van de rotors te horen.

Israpil was eindelijk in slaap gevallen, maar zat meteen rechtop. Hij stond al voordat hij helemaal wakker was en was al in beweging gekomen voordat hij zich goed en wel realiseerde waardoor hij eigenlijk was gewekt.

‘Russische helikopters!’ riep iemand op het moment dat niemand daar meer aan twijfelde. Nabiyeve hoorde de dreunende rotors boven de vallei; alleen de Russen hadden hier helikopters. Israpil wist dat ze maar een paar seconden hadden om te vluchten en hij gaf dan ook opdracht dat te doen. De leider van zijn bewakingsteam schreeuwde in zijn portofoon en gaf de Argvani-cel het bevel met hun RPG’s (*Ruchnoy Protivotankovyy Granatomyot*, draagbare anti-tankgranaatwerper) naar de open plek te gaan om de naderende helikopter bezig te houden. Daarna gaf hij de twee chauffeurs opdracht hun pick-ups precies voor de schuurdeur te zetten.

Israpil was nu helemaal alert. Met zijn duim schoof hij de veiligheids-pal van zijn verkorte AK los en liep naar de voorkant van de schuur met het wapen aan zijn schouder. Hij wist dat het geluid van helikopters in het dal te horen was één minuut voor de Russen echt in het luchtruim verschenen. Hij was de afgelopen twee decennia zo vaak aan

Russische heli's ontsnapt, dat hij een expert was geworden op het gebied van hun vermogens en tekortkomingen.

De eerste pick-up verscheen dertig seconden later bij de voorkant van de schuur. Een van de lijfwachten die buiten stond, trok het portier open en sprong vervolgens zelf in de laadbak. Even later trokken twee andere mannen de voordeur van de schuur open, iets meer dan een meter daarvandaan.

Israpil was de derde man die naar buiten stapte en had nog geen twee stappen in de vroege ochtendlucht gezet toen hij vlakbij het supersonische gekraak van pistoolschoten hoorde. Eerst dacht hij dat het een van zijn eigen mannen was die blindelings in het donker schoot, maar dat idee verwierp hij toen er een hete, natte klodder bloed tegen zijn gezicht spatte. Een van zijn lijfwachten was geraakt en viel terwijl het bloed uit zijn opengereten borstkas spoot.

Israpil dook in elkaar en begon te rennen, maar hij hoorde meer salvo's; de kogels drongen door het metaal en het glas van de truck. De Jemaat Shariat-aanvoerder zag een mondingsvuur op het pad naast een golfplaten schuur, ongeveer 25 meter heuvelopwaarts. De man die op de laadbak van de pick-up stond, vuurde één schot af voordat hij viel en in de modderige greppel in het midden van het pad terechtkwam. Het schieten ging door, en Nabiyeve hoorde aan de schoten dat het verschillende kalasjnikovs waren en een enkele lichte Russische PPM-mitrailleur. Toen hij zich omdraaide, spatte er een vonkenregen over hem heen doordat de koperen hulzen in de stenen muur van de schuur sloegen. Hij kromp nog verder in elkaar en botste tegen zijn lijfwacht op, die hem weer de schuur in duwde.

Hij snelde samen met twee anderen door het donkere gebouw en duwde een paar ezels opzij die aan de westelijke muur waren gebonden. Ze renden naar een groot raam, maar werden abrupt tegengehouden door een explosie. Nabiyeve stootte bij zijn mannen vandaan naar de stenen muur en keek naar buiten door een brede scheur waardoor de koude luchtvlaag die hem de hele nacht had gekweld naar binnen kwam. Boven het dorp, boven het dal, hingen twee gevechtshelikopters. Hun silhouet was iets donkerder dan de donkere hemel, totdat ze allebei vanuit hun pylons een nieuwe serie raketten afvuurden. Hierdoor werden de metalen monsters verlicht. Vuurstralen met witte pluimen ervoor vlogen naar het dorp en de explosies deden een gebouw ongeveer honderd meter verder naar het westen op zijn grondvesten schudden.

'Black Sharks!' riep hij naar zijn mannen.

'Achterdeur!' schreeuwde een van hen en begon te rennen. Nabiyeve

rende achter hem aan, hoewel hij wist dat de schuur omsingeld was. Niemand zou kilometers kruipen om deze plaats aan te vallen – hij wist nu zeker dat de Russen dat hadden gedaan – zonder zijn ontsnapingsroute af te snijden. Toch had hij geen keus; de volgende raketten zouden deze schuur kunnen raken en hem en zijn mannen tot martelaar maken, zonder dat ze de kans kregen een paar ongelovigen met zich mee te nemen.

De vier groepjes van twee Russen achter de schuur bleven stil liggen en wachtten geduldig tot de aanval op de heuvel zou beginnen en de Black Sharks met hun raketlanceerders dood en verderf zouden zaaien.

Het Alpha-team had twee mannen zodanig gepositioneerd dat ze hun 'zes uur'-positie konden handhaven. Zij moesten opletten of er vanuit het dorp misschien moedjahedien of gewapende burgers de heuvel op kwamen. Maar de beide mannen die dit bevel hadden gekregen, konden het betonnen schuurtje iets ten zuidoosten van de twee meest oostelijke Spetsnaz-mannen niet zien. Vanuit een donker, open raam stak iemand de loop van een grendelgeweer naar buiten en richtte deze op de dichtstbijzijnde Rus. Net op het moment dat de achterdeur van de schuur openging, haalde hij de trekker over. De man van het Alpha-team werd geraakt in de stalen plaat op zijn rug en door de kracht van de kogel klapte hij voorover. Zijn partner draaide zich om en opende het vuur op de betonnen schuur. De rebellen die via de achterdeur uit de schuur ontsnapten, realiseerden zich dat ze in de val liepen. De vijf Dagestanen liepen naar de open plek achter de schuur met hun vinger op de trekker, schoten naar links en rechts met hun kalasjnikovs en doorzeefden alles wat zich voor hen in het donker bevond, terwijl zij door de deuropening naar buiten strompelden.

Een Spetsnaz-officier kreeg een brok koper – een heet, verwrongen fragment van een 7,62mm kogel die van een steen voor hem ricocheerde – rechtstreeks in zijn keel. Het stukje metaal vloog dwars door zijn adamsappel en sneed vervolgens zijn halsslagader door. Hij viel achterover, greep naar zijn hals en kronkelde in doodsnood. Op dat moment vervloog de illusie dat ze de leider gevangen konden nemen en beantwoordden zijn mannen het vuur van de terroristen op het pad, terwijl meer gewapende moedjahedien de stenen schuur uit renden.

De leider van Nabiyevs bewakingsteam beschermde hem met zijn lichaam toen de Russen begonnen te schieten. Nog geen seconde later werd de man al geraakt; zijn borstkas werd doorzeefd met 5.45-kaliber kogels. Meer van Nabiyevs mannen vielen om hem heen, maar het team

bleef schieten terwijl hun baas probeerde te ontsnappen. Hij dook opzij, rolde in de modder bij de schuurdeur vandaan en krabbelde overeind terwijl hij met zijn AK-74U om zich heen schoot. Hij schoot het magazijn leeg terwijl hij langs de muur van de schuur rende en strompelde daarna een donkere steeg in tussen twee lange golfplaten opslaghutten. Hij had het gevoel dat hij nu alleen was, maar hij vertraagde zijn pas niet om achterom te kijken. Hij rende door, verbaasd over het feit dat hij niet was geraakt door hetzelfde geweervuur dat zijn mannen had afgeslacht. Al rennend klapte hij tegen de beide golfplaten wanden en struikelde weer. Hij keek naar de opening twintig meter voor zich en probeerde ondertussen een nieuw magazijn voor zijn geweer uit zijn borstharnas te halen. In de kille ochtendlucht sloeg de damp van zijn geweer doordat de loop gloeiend heet was nadat hij volautomatisch dertig kogels had afgeschoten.

Israël verloor voor de derde keer zijn evenwicht toen hij het magazijn inlegde en de afsluiter van de kalasjnikov naar achteren trok. Hij zakte nu zelfs door zijn knieën en liet het geweer bijna uit zijn gehandschoende handen vallen, maar hij greep hem stevig vast en hervond zijn evenwicht. Bij de rand van de opslaghutten bleef hij staan, keek om de hoek en zag niemand op zijn pad. Het automatische geweervuur achter hem bleef doorgaan en het geluid van explosies van de raketten van de heli's die insloegen op de helling echode tegen de wanden van het dal. Hij hoorde elk salvo een paar keer herhaald doordat de geluidsgolven heen en weer door het dorp stuiterden.

De portofoon aan de schouderband van zijn borstharnas kraakte; overall om hem heen schreeuwden zijn mannen tegen elkaar. Hij negeerde de gesprekken en bleef rennen.

Hij rende een brandend bakstenen huis in dat lager op de heuvel stond. Er was een Russische raket door het dak gegaan, en het interieur van het eenkamerhuisje brandde en smeulde. Hier lagen vast lijken, maar hij vertraagde zijn pas niet om om zich heen te kijken; hij liep door naar een open achterraam en sprong erdoor naar buiten.

Israëls been bleef achter de vensterbank haken, zodat hij buiten op zijn gezicht viel. Weer krabbelde hij overeind, terwijl de adrenaline door zijn lichaam pompte. Hij merkte niet eens dat hij in de afgelopen dertig seconden vier keer was gevallen.

Totdat hij weer viel.

Terwijl hij over een recht stuk onverharde weg rende, honderd meter bij de stenen schuur vandaan, zakte hij door zijn rechterbeen. Hij viel, maakte een volledige koprool en bleef op zijn rug liggen. Het kwam niet eens in hem op dat hij was geraakt door een schot van de Russen bij de

schuur. Hij voelde geen pijn. Maar toen hij weer wilde opstaan, drukte hij met zijn gehandschoende hand tegen zijn been en voelde dat het glibberig was. Hij keek naar beneden en zag bloed uit een gerafeld gat in het versleten katoen stromen. Hij keek even naar het bloed dat glinsterde in het licht van een brandende pick-up voor hem. De wond zat in zijn bovenbeen, iets boven de knie, en zijn camouflagebroek zat tot aan zijn laars onder het glanzende bloed.

Hij slaagde erin weer overeind te krabbelen en zette voorzichtig een stap waarbij hij zijn geweer als kruk gebruikte. Toen merkte hij pas dat hij in de felste lichtstraal stond die hij ooit had gezien. De lichtstraal kwam uit de lucht; hij was afkomstig van een schijnwerper van een Black Shark tweehonderd meter voor hem.

Israpil Nabiyev realiseerde zich dat als de KA-50 een schijnwerper op hem gericht hield, er ook een 30mm kanon op hem gericht was. Binnen een paar seconden zou hij dus een *shahid* zijn, een martelaar.

Dat vervulde hem met trots.

Hij ademde uit en voordat hij zijn geweer op de grote Black Shark kon richten, sloeg iemand die vlak achter hem stond met de kolf van een AK-105 tegen zijn schedel en werd alles in Israpil Nabiyevs wereld zwart.

Hij werd wakker met pijn. Zijn hoofd deed pijn, een doffe pijn diep in zijn hersenen, maar ook een scherpe pijn op zijn hoofdskind. Om zijn rechterbovenbeen was een tourniquet gebonden, waardoor er geen bloed uit de wond stroomde. Zijn armen waren op zijn rug getrokken, hij had het gevoel dat zijn schouders op knappen stonden, en om zijn polsen zaten kille ijzeren handboeien. Schreeuwende mannen trokken aan hem, sleurden hem overeind en drukten hem tegen een stenen muur.

Een zaklamp scheen in zijn gezicht en hij wendde zich af van het licht.

‘Ze lijken allemaal op elkaar,’ zei een Russische stem achter het licht. ‘Zet ze op een rij.’

In het licht van de zaklamp zag hij dat hij nog steeds in het dorp op de heuvel was. In de verte hoorde hij nog een enkel schot. Zuiveringsacties door de Russen.

Vier andere Jemaat Shariat-strijders die de schietpartij hadden overleefd, werden naast hem tegen de muur gezet. Israpil Nabiyev wist precies wat de Russen van plan waren. Deze Spetsnaz-mannen hadden de opdracht gekregen hem levend gevangen te nemen, maar door hun baard en de modder en het zweet op hun gezichten, hadden de Russen

er in het schemerige ochtendlicht moeite mee de man te identificeren naar wie ze op zoek waren. Israpil keek om zich heen naar de anderen. Twee waren leden van zijn bewakingsteam, maar de twee andere mannen kende hij niet; leden van de Argvani-cel. Ze hadden allemaal lang haar en een dikke, volle baard, net als hij.

De Russen zetten de vijf mannen op een rij, schouder aan schouder, tegen de koude stenen muur en hielden hen daar met de loop van hun geweren. Een gehandschoende hand greep de eerste Dagestaan bij zijn haar en trok zijn hoofd omhoog. Een ander lid van het Alpha-team bescheen de moedjahedien met zijn zaklamp. Een derde hield de geplastificeerde kaart naast het gezicht van de opstandeling. Op de kaart stond een foto van een bebaarde man.

‘Nyet,’ zei iemand in de groep.

Zonder enige aarzeling verscheen de zwarte loop van een Varjag .40-kaliber pistool in het licht, en het wapen ging af. Met een flits en een knal die in de steeg weerkaatste, klapte het hoofd van de terrorist achterover en terwijl hij viel, liet hij bloed en bot achter op de muur achter hem.

De geplastificeerde foto werd naast het gezicht van de tweede opstandeling gehouden. Ook het hoofd van deze man werd omhoog getrokken zodat ze zijn gezicht konden zien. Hij knipperde in het felle licht van de zaklamp.

‘Nyet.’

Weer verscheen het automatische pistool en de man kreeg een kogel in zijn voorhoofd.

De derde bebaarde Dagestaan was Israpil. Een gehandschoende hand veegde het haar uit zijn ogen en de modder van zijn wangen.

‘Ny... *Mozhet byt* – Misschien,’ zei de stem. Daarna: ‘Volgens mij wel.’ Even was het stil. ‘Israpil Nabiye?’

Israpil gaf geen antwoord.

‘Ja, hij is het.’ De man liet de zaklamp zakken, waarna een geweer op de twee Jemaat Shariat-opstandelingen links van Israpil werd gericht.

Boem! Boem!

De mannen sloegen achterover tegen de muur en vielen daarna naar voren, in de modder aan Israpils voeten.

Nabiye’v stond even alleen tegen de muur. Daarna werd hij bij zijn nek gegrepen en naar een helikopter gesleurd die in een weiland met koeien landde, verderop in het dal.

De twee Black Sharks hingen nog boven hen, hun kanonnen bulderden nu met onregelmatige intervallen. Ze verwoestten gebouwen en doodden daarbij zowel mensen als dieren. Dat zouden ze nog een paar

minuten blijven doen. Ze zouden niet doorgaan tot ze de laatste man hadden gedood, dat zou meer tijd en moeite kosten dan ze eraan wilden besteden. Maar ze deden hun best om het dorp dat de leider van het Dagestaanse verzet onderdak had verleend systematisch te verwoesten.

Nabiyev werd uitgekleeft, op zijn ondergoed na, en vervolgens de heuvel af gedragen, naar de luidruchtige en heftige windvlaag van de rotor van een Mi-8 transporthelikopter. De soldaten zetten hem op een bank en maakten hem met handboeien vast aan de binnenwand van de romp. Hier zat hij tussen twee smerige mannen van het Alpha-team met zwarte bivakmutsen op. Hij kon door de deuropening naar buiten kijken en zag dat het ochtendlicht het met rook gevulde dal verlichtte. Spetsnaz-mannen legden de lichamen van Nabiyevs dode kameraden op een rij en maakten met een digitale camera foto's van hun gezichten. Daarna namen ze met inktkussens en papier vingerafdrukken van zijn dode wapenbroeders.

De Mi-8 steeg op.

De Spetsnaz-man die rechts van Nabiyev zat, boog zich naar hem toe en riep in het Russisch: 'Ze zeiden dat je de toekomst van je organisatie was. Zojuist ben je het verleden geworden!'

Israpil glimlachte. Dat zag de Spetsnaz-man en drukte zijn geweer in de ribbenkast van de moslim. 'Wat is er zo grappig?'

'Ik denk aan alles wat mijn mensen zullen doen om me terug te krijgen.'

'Misschien heb je wel gelijk. Misschien zou ik je nu gewoon moeten vermoorden.'

Israpil glimlachte weer. 'Nu denk ik aan alles wat mijn mensen zullen doen ter herinnering aan mij. Je kunt niet winnen, Russische soldaat. Je kunt niet winnen.'

De Rus keek hem aan, met zijn blauwe ogen door de gaten in zijn bivakmuts, terwijl de Mi-8 hoogte won. Ten slotte beukte hij weer met zijn geweer tegen Israpils ribbenkast, haalde daarna zijn schouders op en leunde met zijn rug tegen de romp van de heli.

Terwijl de helikopter het dal verliet en in noordelijke richting vloog, brandde het dorp.

3

Presidentskandidaat John Patrick ‘Jack’ Ryan stond alleen in de herenkledkamer van de sportzaal van een highschool in Carbondale, Illinois. Zijn colbertjasje hing op een knaapje aan een verrijdbaar kledingrek naast hem, maar verder was hij keurig gekleed. Hij droeg een bordeauxrode stropdas, een licht gesteven crèmekleurig overhemd met Franse manchetten en een geperste, antracietkleurige broek.

Hij nam een slok uit een waterflesje en hield een mobiele telefoon tegen zijn oor gedrukt. Hij hoorde een zacht, bijna verontschuldigend klopje op de deur die vervolgens op een kiertje openging. Een jonge vrouw met een headset op stak haar hoofd om de deur en vlak achter haar zag Jack de linkerschouder van het hoofd van zijn Secret Service, Andrea Price-O’Day. Anderen liepen verderop in de gang die leidde naar de bomvolle sportzaal van de school, waar een schorre menigte juichte en klapte, en muziek uit de luidsprekers schalde.

De jonge vrouw zei: ‘Wij zijn klaar als u klaar bent, meneer de president.’

Jack glimlachte beleefd en knikte: ‘Kom er zo aan, Emily.’

Emily’s hoofd verdween en de deur ging dicht. Jack hield de telefoon tegen zijn oor en luisterde naar het bandje waarop zijn zoon iets had ingesproken.

‘Hallo, dit is Jack Ryan junior. U weet wat u moet doen.’

Piep.

Jack senior zei met een opgewekte stem die zijn echte stemming moest verbergen: ‘Hé knul. Wilde even weten hoe het met je gaat. Ik sprak je moeder net en ze vertelde dat je het druk had en jullie lunchafspraak van vandaag hebt afgezegd. Hoop dat alles in orde is.’ Hij zweeg even en zei toen: ‘Ik ben op dit moment in Carbondale; later vanavond gaan we naar Chicago. Daar blijf ik de hele dag en morgenavond komt je moeder naar me toe voor dat debat woensdag. Goed... Wilde gewoon even contact met je hebben. Bel mij of je moeder even als je tijd hebt, oké? Dag.’ Ryan verbrak de verbinding en gooide de telefoon op de bank die, net als het kledingrek en enkele andere meubelstukken, in de provisorische kledkamer was gezet. Jack zou zijn tele-

foon nooit in zijn zak stoppen, zelfs niet op de trilstand, voor het geval hij zou vergeten hem er weer uit te halen voordat hij het podium op stapte. Als hij het wél vergat en iemand hem belde, had hij een probleem. Die reversmicrofoontjes pikten bijna elk geluidje op en de journalisten die met hem mee reisden zouden de wereld ongetwijfeld laten weten dat hij continu scheten liet en daarom niet geschikt was om het land te leiden.

Jack keek in de passpiegel die tussen twee Amerikaanse vlaggen in stond en dwong zichzelf te glimlachen. Hij zou zich ongemakkelijk voelen als hij dit deed als er anderen bij waren, maar Cathy had hem onlangs gezegd dat hij zijn kenmerkende koele houding verloor zodra hij het over het beleid van zijn tegenstander, president Ed Kealty, had. Daar moest hij aan werken vóór het debat waarbij hij samen met Kealty op het podium zat.

Jack was die avond in een slechte bui en die moest hij kwijt zien te raken voordat hij het podium op stapte. Hij had al weken niet meer met zijn zoon Jack junior gepraat, ze hadden alleen een paar korte nietszeggende mailtjes uitgewisseld. Dat kwam wel vaker voor; Ryan senior wist dat het niet gemakkelijk was om hem te bereiken tijdens de verkiezingscampagne. Maar zijn vrouw Cathy had hem een paar minuten geleden verteld dat Jack het te druk had op zijn werk om haar die middag in Baltimore te ontmoeten. Dat vond hij een beetje verontrustend.

Het was natuurlijk helemaal niet ongebruikelijk dat ouders contact met hun volwassen kind wilden onderhouden, maar de presidentskandidaat en zijn echtgenote hadden een extra reden voor zorg. Ze wisten namelijk allebei wat hun zoon deed voor de kost. Nou ja, dacht Jack senior, hij wist wat zijn zoon deed, min of meer, en zijn vrouw wist het... tot op zekere hoogte. Enkele maanden geleden waren senior en junior vol goede hoop begonnen het Cathy te vertellen. Ze hadden willen vertellen over juniors werk als analist en spion voor een 'niet-officiële' spionage-organisatie die door senior zelf was opgericht en onder leiding stond van voormalig senator Gerry Hendley. Het gesprek was uitstekend begonnen, maar de beide mannen waren bezweken onder de strenge blik van dr. Cathy Ryan. Uiteindelijk hadden ze iets gemompeld over clandestiene intelligentie-analyse, waardoor het klonk alsof Jack junior zijn dagen doorbracht met zijn ellebogen op zijn bureau, terwijl hij computerbestanden doornam op zoek naar zogenaamde financiers en mensen die zwart geld witwasten, werk waardoor hij niet meer gevaar liep dan RSI of papiersneetjes.

Was dat maar waar, dacht Jack senior terwijl hij een nieuwe golf maagzuur voelde branden.

Nee, dat gesprek met zijn vrouw was niet echt goed verlopen, had Jack senior achteraf moeten toegeven. Toch had hij het onderwerp nog een paar keer ter sprake gebracht. Hij had gehoopt dat hij een extra tipje van de sluier zou kunnen oplichten, voor het geval ze het idee zou krijgen dat haar zoon betrokken was bij echt spionagewerk. Maar Ryan senior had het alweer laten klinken alsof Ryan junior af en toe naar Europese hoofdsteden reisde, met politici en bureaucraten dineerde en vervolgens op zijn laptop een verslag schreef over hun gesprekken, terwijl hij wijn dronk en naar CNN keek.

Nou ja, dacht Jack, wat niet weet, wat niet deert. En als ze het wel wist? *Jesus.* Nu Kyle en Katie nog thuis woonden, had ze genoeg omhanden zonder zich ook nog eens zorgen te moeten maken over haar zoon van zesentwintig. Ja toch?

Jack senior zei tegen zichzelf dat het zijn taak was om zich zorgen te maken over het beroep van Jack junior, niet die van Cathy. En dat hij die last voorlopig maar even van zich af moest schudden.

Hij moest een verkiezing winnen.

Ryans stemming verbeterde een beetje. Zijn campagne beloofde goed uit te pakken. Volgens de laatste Pew-peiling stond Ryan met dertien procent voor en Gallup iets achter hem met elf procent. Drie televisiezenders hadden een eigen peiling gehouden en kwamen met iets lagere cijfers. Dat was waarschijnlijk te danken aan een verschuiving die zijn campagnemanager Arnold van Damm en zijn mensen nog niet hadden onderzocht, omdat Ryan zo ver voorstond.

De cijfers van het kiescollege lagen dicht bij elkaar, wist Jack, maar dat was altijd het geval. Hij en Arnie hadden allebei het gevoel dat hij tijdens het komende debat een goed figuur moest slaan om wat stootkracht over te houden voor het laatste deel van zijn campagne, of in elk geval tot het laatste debat. Verkiezingen worden in de laatste maand meestal pas echt spannend. Opiniepeilers noemen dat de *Labor Day-spread*, omdat de versmalling in de polls meestal rond Labor Day begint en doorgaat tot Election Day, de eerste dinsdag van november.

Statistici en deskundigen verschilden van mening over de oorzaken van dit fenomeen. Was het waarschijnlijk dat de kiezers die naar de andere kant waren overgestapt bang werden en terugkeerden naar hun oorspronkelijke kandidaat? Was het mogelijk dat men zich in de zomer onafhankelijker voelde dan in november, nu de beantwoording van de vragen van de enquêteurs echte consequenties hadden? Waren het de uitgebreide nieuwsberichten over de koploper als Election Day dichtbij kwam en waarbij meer de nadruk werd gelegd op de eventuele blunders van de koploper?

Ryan was het hierover wel met Arnie eens. Er waren niet veel mensen die meer afwisten van onderwerpen die met verkiezingscampagnes en verkiezingen te maken hadden dan Arnie van Damm. Die legde het altijd uit als een simpel rekensommetje: de kandidaat die voorstond, had meer mensen die op hem stemden dan de kandidaat die achterstond. Dus als tien procent van beide groepen kiezers in de laatste maand van de strijd naar de andere kant overstapten, zou de kandidaat met meer initiële kiezers meer stemmen verliezen.

Een eenvoudig rekensommetje, dacht Ryan, dat is alles.

Ryan zette zijn waterflesje neer, pakte zijn colbertje en trok hem aan. Daarna liep hij naar de deur. Hij voelde zich iets beter, maar zijn maag was nog niet tot rust gekomen doordat hij zich zorgen bleef maken over zijn zoon.

Ik hoop maar dat Jack junior gewoon op stap is en zich uitstekend vermaakt, misschien heeft hij wel een afspraakje met een vrouw. Natuurlijk, dacht senior. Meer is er niet aan de hand.

De zesentwintigjarige Jack Ryan junior bespeurde een beweging rechts van hem, sprong opzij en draaide zijn lichaam weg van het mes dat in zijn borst zou worden gestoken. Hij draaide helemaal rond, tilde zijn linkeronderarm op en sloeg daarmee de hand van zijn aanvaller weg en greep met zijn rechterhand de pols van de man. Daarna smeed Ryan zijn lichaam naar voren, tegen de borstkas van zijn aanvaller aan, waardoor de man achterover op de grond viel.

Jack wilde onmiddellijk zijn pistool grijpen, maar de vallende man hield Ryans T-shirt vast en trok hem met zich mee. Hierdoor had Jack junior niet meer genoeg ruimte om zijn pistool uit de holster aan de binnenkant van zijn broekriem te halen en nu ze samen op de vloer vielen, wist hij dat de kans hierop helemaal verkeken was.

Dit werd een gevecht van man tot man.

De aanvaller haalde uit naar Jacks keel, zijn nagels groeven in zijn huid, en weer moest Jack hem met een sterke zwaai van zijn arm van zich af slaan. De aanvaller sprong vanuit een zittende houding op zijn knieën en stond even later rechtop. Ryan bevond zich nu onder hem en was kwetsbaar. Omdat hij geen keus had, greep hij weer naar zijn pistool, maar om het wapen uit de holster te kunnen halen moest hij op zijn linkerheup rollen.

In de tijd die hij hiervoor nodig had, had zijn aanvaller zijn eigen wapen al uit zijn rugholster gehaald en schoot Ryan vijf keer in de borst.

De pijn van de inslag schoot door Jacks lichaam.

‘Verdomme!’ schreeuwde hij.

Ryan schreeuwde het uit van de pijn, maar hij schreeuwde vooral uit frustratie omdat hij het gevecht had verloren.

Alweer.

Ryan deed zijn veiligheidsbril af en ging rechtop zitten. Er werd een hand naar hem uitgestoken en die greep hij. Hij stond op en stopte zijn wapen weer in de holster. Het was een Airsoft-versie van de Glock 19 die perslucht gebruikte om plastic kogels af te vuren die verdomd veel pijn deden, maar geen verwondingen veroorzaakten.

Zijn ‘aanvaller’ deed zijn eigen veiligheidsbril ook af en pakte het rubbermes van de grond. ‘Sorry dat ik je heb gekrabd, ouwe jongen,’ zei de man hijgend en met een duidelijk Welsh accent.

Jack lette niet op hem.

‘Veel te traag!’ riep hij tegen zichzelf, zijn adrenaline van het gevecht vermengd met zijn frustratie.

Maar de Welshman was, totaal anders dan zijn Amerikaanse leerling, heel rustig. Alsof hij opstond nadat hij op een parkbankje de duiven had zitten voeren. ‘Geen probleem. Ga je wonden maar verzorgen en kom daarna terug, dan kan ik je vertellen wat je verkeerd hebt gedaan.’

Ryan schudde zijn hoofd. ‘Vertel dat maar meteen.’

Hij was woedend op zichzelf en kon geen enkele belangstelling opbrengen voor de sneden in zijn hals en de schrammen en blauwe plekken over zijn hele lichaam.

James Buck veegde een dun laagje zweet van zijn voorhoofd en knikte. ‘Goed dan. Ten eerste, je veronderstelling is fout. Er is niets mis met je reflexen, en daar doel je op als je zegt dat je te traag bent. Je actiesnelheid is goed, beter dan goed zelfs. Je lichaam beweegt zo snel als je wilt, en je behendigheid, je alertheid en je atletische eigenschappen zijn behoorlijk indrukwekkend. Maar het probleem is je denksnelheid. Je bent besluiteloos, onzeker. Je denkt al over je volgende beweging na als je nog volop in actie bent. Je geeft subtiele aanwijzingen voor wat je denkt waardoor je van tevoren al aangeeft wat je volgende beweging wordt.’

Ryan hield zijn hoofd scheef en het zweet droop van zijn gezicht. ‘Kun je een voorbeeld geven?’

‘Ja. Dit laatste gevecht bijvoorbeeld. Je lichaamstaal heeft je de das om gedaan. Tijdens het gevecht ging je hand twee keer naar je heup. Je pistool zat goed verstopt onder je riem en je T-shirt, maar je liet weten dat hij daar zat toen je overwoog het te trekken en vervolgens van gedachten veranderde. Als je aanvaller niet wist dat je een pistool had, had hij zich gewoon op de grond laten vallen en was weer opgestaan.

Maar ik wist al dat je een pistool had, want dat heb je me “verteld” door wat je deed. Dus toen ik viel, wist ik dat ik je met me mee moest trekken zodat je niet de ruimte had die je nodig had om je wapen te trekken. Snap je?’

Ryan zuchtte. Hij snapte het inderdaad, hoewel James Buck natuurlijk al wist dat het pistool onder Ryans T-shirt zat, omdat James Buck hem dat voor de oefening had gegeven. Maar Jack moest toegeven dat een bijzonder slimme vijand inderdaad zou kunnen weten wat Ryan dacht toen hij naar een verborgen wapen op zijn heup greep.

Shit, dacht Ryan. Zijn vijand zou bijna een helderziende moeten zijn om dat te weten. Maar dat was dan ook de reden dat Ryan het grootste deel van zijn avonden en weekenden had doorgebracht met trainers die de Campus had ingehuurd. Zodat hij kon leren hoe hij die bijzonder slimme vijanden kon verslaan.

James Buck was ex-SAS en ex-Rainbow, een expert op het gebied van man-tot-mangevechten en steekwapens, naast andere wrede specialiteiten. Hij was ingehuurd door de directeur van de Campus, Gerry Hendley, om Ryan te trainen op het gebied van vechtsporten.

Een jaar eerder had Ryan tegen Gerry Hendley gezegd dat hij naast zijn analytische werkzaamheden op de Campus graag meer veldwerk wilde doen. En hij had meer veldwerk gekregen, bijna meer dan hem lief was, en hij had het goed gedaan. Toch had hij nog niet hetzelfde niveau als de andere agenten in zijn organisatie.

Hij wist dat en Hendley wist dat, en ze wisten ook dat hun trainingsmogelijkheden beperkt waren. Officieel bestond de Campus niet, de organisatie viel niet onder de Amerikaanse regering, waardoor een officiële training door de FBI, CIA of het leger absoluut uitgesloten was.

Daarom hadden Jack, Gerry en Sam Granger, de *chief operations* van de Campus, besloten dat ze andere manieren moesten verzinnen om Jack verder op te leiden. Ze wendden zich tot de veteranen in de stal van de Campus, John Clark en Domingo Chavez, en zij hadden een plan voor de jonge Ryan bedacht: een trainingsprogramma dat hij in het komende jaar en misschien langer in zijn vrije tijd zou moeten volgen.

Al dit harde werk had resultaat gehad. Jack junior was een betere agent geworden dankzij alle training die hij had gehad, ook al was die training op zich nogal vernederend. Buck en anderen zoals hij deden dit al hun hele volwassen leven en die ervaring bleek uit alles. Ryan werd steeds beter, absoluut, maar beter zijn als je het moest opnemen tegen mannen als James Buck wilde niet zeggen dat je hen kon verslaan; het betekende hoogstens dat je minder vaak ‘doodging’ en dat je

Buck en de anderen dwong harder te werken om jou te kunnen verslaan.

Buck zag waarschijnlijk wel hoe gefrustreerd Ryan was, want hij sloeg hem op de schouder, een begrijpend gebaar. De Welshman kon heel gemeen en wreed zijn, maar ook heel vaderlijk, vriendelijk zelfs. Jack wist niet welke van die twee persoonlijkheden ‘gekunsteld’ was, en of ze allebei een noodzakelijk onderdeel uitmaakten van zijn training, een soort ‘*good cop, bad cop*’-benadering. ‘Kop op, ouwe jongen,’ zei Buck. ‘Je bent veel beter dan toen je begon. Je bezit de fysieke vaardigheden die je nodig hebt om je te handhaven en je bent slim genoeg om bij te leren. We moeten gewoon aan je blijven werken, doorgaan met het verbeteren van je techniek en je manier van denken. Je bent al veel scherper dan negennegentig procent van de rest van de wereld. Maar die ene procent die overblijft, zijn allemaal rotzakken, dus we gaan door tot je klaar voor ze bent, oké?’

Jack knikte. Nederig zijn paste niet echt bij hem, maar leren en beter worden wel. Hij was slim genoeg om te weten dat James Buck gelijk had, ook al was Jack niet blij met het vooruitzicht dat hij zich nóg eens duizenden keren op zijn kop moest laten zitten om uitmuntend te worden.

Jack deed zijn veiligheidsbril weer op. James Buck gaf met zijn vlakke hand een speelse tik tegen de zijkant van Ryans hoofd. ‘Tot zover, knul. Ben je er weer klaar voor?’

Jack knikte weer, deze keer met meer overtuiging.
‘Verdomme, ja.’